
Ryhmäaloite: Helsingin henkilöstöpula ratkaistava

Kaupungin ydintehtävä on varmistaa laadukkaat palvelut kaikille helsinkiläisille. Laadukas varhaiskasvatus on jokaisen lapsen oikeus. Jokaisesta ikäihmisestä, potilaasta ja muista apua tarvitsevista on pidettävä huolta inhimillisellä tavalla.

Helsingissä on kuitenkin huutava pula useista kaupungin kriittisten alojen työntekijöistä, kuten hoitajista, varhaiskasvatuksen ammattilaisista ja sosiaalityöntekijöistä. Henkilöstöpula on monissa yksiköissä akuutti jo nyt ja se uhkaa lähivuosina pahentua entisestään.

Henkilöstöpulan takia nykyiset työntekijät joutuvat venymään kohtuuttomasti. Monen alan työntekijät kärsivät eettisestä stressistä, kun heillä ei jatkuvan kiireen ja resurssipulan takia ole edellytyksiä toteuttaa työtään ammattitaitoisesti ja perusteellisesti. Samalla kaupungin resursseja joudutaan käyttämään kalliisiin osto- ja vuokrapalveluihin.

Korona on kurittanut erityisesti naisvaltaisia matalapalkkaisia aloja entisestään. Esimerkiksi sosiaali-, terveys- ja kasvatusalun ammattijärjestön Tehyn korona-aikana teettämän erikoissairaanhoidon suunnatun kyselyn mukaan lähes 90 prosenttia hoitajista harkitsee alanvaihtoa. Opetusalan ammattijärjestön OAJ:n selvityksen mukaan opettajista 57 prosenttia harkitsee alanvaihtoa eikä oppilashuollon työpaikkoja saada Helsingissä täytettyä.

Tilanne on kestävä. Vaikka ongelma on monilta osin valtakunnallinen, on Helsingin kaupungin kaikin keinoin omilla toimillaan pyrittävä ratkaisemaan ongelmaa, ennen kuin korttitalo romahtaa.

Mikään yksittäinen toimenpide ei tule yksinään ratkaisemaan tilannetta. Helsinki tarvitsee koko kaupungin kattavan henkilöstön saatavuuteen keskittyvän toimenpideohjelman, joka nostaa asian kaupungin prioriteettilistan kärkeen.

Kaupunkistrategian mukaan Helsinki parantaa kaupungin veto- ja pitovoimaa työnantajana ja työoloja ottaen koko henkilöstö mukaan. Henkilöstön saatavuuden ja työntekijöiden hyvinvoinnin parantamiseksi on näin ollen erittäin tärkeää, että kaupungin työntekijöitä aidosti kuullaan ja heidän näkemykset huomioidaan prosessissa. Tämä koskee myös varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuteen keskittyvän kaupungin koordinoitiryhmän työtä.

Tämä työ on käynnistettävä välittömästi kaikilla aloilla, joilla työvoimapula aiheuttaa jatkuvaa kiirettä ja uhkaa laadukkaiden palveluiden toteutumisen. On identifioitava konkreettiset toimenpiteet ja ryhdyttävä toteuttamaan niistä systemaattisesti.

Myös uusia avauksia on syytä tarkastella ennakkoluulottomasti. Esimerkiksi lyhyempi työaika voisi olla monelle houkutteleva vaihtoehto. Erilaisia kehittämismahdollisuuksia kuten psykoterapiakoulutuksen tarjoamista sosiaali- ja terveysalan työntekijöille tulisi selvittää työntekijöiden toiveita kuunnellen. Myös työsuhteiden laatuun ja hintatasoon on kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota.

Pelkkä toimenpiteiden listaus ei kuitenkaan riitä parantamaan henkilöstön saatavuutta ja työntekijöiden hyvinvointia. Keskeistä on varmistaa tarvittavat resurssit ongelmien ratkaisemiseksi. Kaupungin toiminnan tehostamista ja tuottavuutta on liian usein haettu lyhytnäköisillä leikkauslistoilla, mikä on liian usein tuottanut työn kuormittavuutta.

Helsinki on kasvava kaupunki, jonka tulot ovat kriisienkin keskellä olleet huomattavasti ennusteita paremmat. Helsingin vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan kaupungin tilikauden tulos oli 350 miljoonaa euroa, mikä on 224 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Tämä ei ole poikkeus, sillä kaupungin tulos on viimeisen viiden vuoden aikana joka kerta ylittänyt budjetoidun tason. Lainakanta per asukas on koronavuosien aikana jopa laskenut, vaikka investoinnit ovat kasvaneet.

Helsingillä on varaa varmistaa, että henkilöstöä on riittävästi, ettei ihmisiä irtisanota kesäksi ja että

palkkakehitysohjelma aidosti palkitsee työntekijöitä.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Helsinki laatii laajan koko kaupungin kattavan toimenpideohjelman kaupungin palvelutuotannolle kriittisten alojen henkilöstöpulan ratkaisemiseksi. Työ konkreettisten toimien identifioimiseksi ja toteuttamiseksi aloitetaan välittömästi ja siihen osallistetaan henkilöstöä ja ammattiliittoja. Kaupungin talousarviota laadittaessa on varmistettava riittävät resurssit laadukkaiden palveluiden ja hyvien työolojen takaamiseksi sekä palkkakehitysohjelman laajentamiseksi.

Helsingissä 13.04.2022

Hiltunen Titta

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 10 allekirjoitusta)

Arhinmäki Paavo

Kauppila Elina

Korkkula Vesa

Majok Ajak

Malin Petra

Kivelä Mai

Kolehmainen Laura

Nevanlinna Tuomas

Honkasalo Veronika

Muttalainen Sami